

NVWA-inspecteur Henk Jan Legters probeert de schapen te tellen. Dat valt niet mee.

Controle NVWA-inspecteur Overtuigd dat het allemaal in orde is

De Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) ziet erop toe dat schapenhouders zich aan de regels houden. Inspecteurs controleren of grote schapenbedrijven hun administratie op orde hebben, zodat ze hun vooruitbetaalde bijdrage aan de I&R-databank terugkrijgen met hun toeslagrechten.

Onaangekondigd rijdt de auto van de NVWA het erf op van een schapenbedrijf in de Achterhoek. Inspecteur Henk Jan Legters kijkt eerst of er iemand thuis is. Dat is het geval. Zou er niemand thuis zijn geweest, dan was Legters een andere keer gegaan. Nu kan hij zijn werk doen. De schapenhouder is er weliswaar niet, maar zijn vrouw wel. Legters heeft de schapenhouder binnen even aan de lijn gehad. Het gaat er gemoedelijk aan toe bij deze inspectie. Na een kop koffie trekt Legters een wegwerpoverall en ontsmette laarzen aan, pakt reader en notitiepapieren en stapt de wei in. Van de meest nieuwsgierige schapen leest hij meteen de oor-

nummers in en kijkt op de stallijst of de dieren daarop staan. Die stallijst heeft hij vanmorgen uitgedraaid uit het I&R-systeem. Een aantal ooiën op dit bedrijf heeft nog gele oormerken. Geen probleem, dat mag nog. Legters leest de nummers en noteert ze.

SLECHT LOPEN

Tien procent van de schapen moet hij fysiek controleren. Dat wil zeggen dat hij op dit bedrijf twintig oornummers moet checken. Dat heeft hij vrij snel voor elkaar. Lopend door het koppel, valt het Legters op dat een aantal ooiën slecht loopt. Ze blijken doorgeroeiende hoeven te hebben. Dat had hij niet verwacht.

“Het koppel maakt op het eerste gezicht een gezonde indruk en het is een net bedrijf. Voor die klauwverzorging krijgt het bedrijf van mij een waarschuwing en ik stuur een bevindingsbrief. Daarin spreek ik een termijn af waarbinnen de dieren moeten zijn behandeld en daarna ga ik weer controleren.”

AANLEIDING

Die klauwcontrole heeft eigenlijk niets met de aanleiding voor deze inspectie te maken. Die wordt immers gedaan om na te gaan of de schapenhouder de I&R van zijn dieren in orde heeft. Is dat niet zo, dan kan de uitbetaling van zijn toeslagrechten in gevaar komen. Legters: “Andere zaken neem ik mee. Bij elke inspectie kijken we naar dierenwelzijn, maar ik kan ook bijvoorbeeld tegen foute registratie van het diergeneesmiddelengebruik aanlopen.”

Hij neemt foto's van de lange klauwen. Ook van een lam dat niet echt fit oogt. Over een ooi die maar één oormerk draagt en waarvan het andere is uitge-

scheurd, zegt hij: "Er staat een streep op de rug. De veehouder heeft het denk ik zelf ook al gezien."

Legters probeert een paar keer alle schapen te tellen. Dat lukt niet. Het zijn er simpelweg te veel. "Ik denk wel dat het er ongeveer tweehonderd zijn, zoals de veehouder me telefonisch meldde." Uit de wei gaat de overall uit, de kliko in. De laarzen zal hij later ontsmetten, bij een tankstation. Dat is protocol.

COMPUTER

Het laatste deel van de inspectie gebeurt achter de pc van de schapenhouder. Legters heeft de plicht de administratie te controleren. Gelukkig draait die op een managementprogramma, maar nog is het veel zoeken. Het was makkelijker geweest als de boer thuis was. Hij wil alle aan- en afvoergegevens vanaf 1 november 2011 tot vandaag zien. Dat is de peildatum voor de compensatieregeling. De veehouder moet op die datum meer dan honderd schapen hebben gehouden. De lijsten zijn netjes in orde, maar Legters kan de aanvoer niet vinden. Wellicht is er niks aangevoerd.

Uiteindelijk print hij het bedrijfsregister. "Ik ga thuis nog even puzzelen. Ik moet ook rekening houden met de privacy van mevrouw. Wij zitten hier zomaar onaan-gekondigd binnen." Hij checkt ook het medicijnenregister en zoekt de VKI-documenten in de pc. Beide staan niet in het systeem, mogelijk omdat ze anders zijn geregistreerd. Legters besluit die VKI-formulieren de volgende keer samen met de schapenhouder te zoeken. "Ik moet hier toch nog langs om te controle-

De schapenhouder krijgt drie weken om de te lange hoeven te verzorgen.

Een lam oogt niet fit. Om eventueel na te gaan of er niks mee is, wordt het dier gefotografeerd.

Met een reader leest Legters oormerken. De dieren met gele oormerken moet hij zelf aflezen en noteren.

ren of hij de klauwen heeft laten bekappen. Daarvoor krijgt hij van mij drie weken. Ik bel hem daarover nog wel even."

IN ORDE

In anderhalf uur is de inspectie klaar. "Het lijkt allemaal keurig voor elkaar. Ik moet nog wat nakijken, maar ik heb de

indruk dat het allemaal klopt. In zijn I&R-bestand staan 192 schapen. In zijn managementsysteem staat hetzelfde aantal. Door de telefoon zei hij dat hij er tegen de tweehonderd heeft. Ik heb een schatting van het aantal kunnen doen. En ik heb tien procent van de dieren gecontroleerd. Voor mij is er de overtuiging dat het hier in orde is." <<

Europa verplicht controles

De NVWA is verplicht ten minste driehonderd schapenbedrijven die meebetaalden aan de start van de I&R-databank, te inspecteren. Dit vooruitbetaalde geld wordt via extra toeslagrechten weer aan de schapenhouders terugbetaald. Het is een Europese regeling. Naast deze gerichte inspecties toetst de NVWA elk jaar drie procent van de schapenbedrijven op de 'gewone' I&R. Zo'n inspectie is eenvoudiger dan die voor de toeslagrechten. De inspecteur kijkt dan alleen of het aantal schapen klopt, of ze allemaal op tijd de goede oormerken in hebben en of ze op tijd zijn aan- en/of afgemeld.

De NVWA werkt soms samen met gemeentes of waterschappen. Daardoor krijgt een boer niet de ene inspecteur na de andere op het erf en zijn de inspecties per saldo efficiënter. Dienst Regelingen en NVWA hebben analisten die continu bestanden controleren. Lopen die analisten tegen onvolkomenheden aan, dan bezoeken inspecteurs zo'n bedrijf. Inspecteurs kunnen bedrijven ook bezoeken als ze zelf vermoeden dat er iets niet in orde is.

Op de pc van de schapenhouder onderzoekt de inspecteur de bedrijfsadministratie.